

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Huoltaja-säätiön lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja sen liitteenä olevasta asetusluonnoksesta koskien valtion tutkimusrahoituksen laajentamista yliopistotasoiseen sosiaalityön tutkimukseen

VN/10145/2019 ja STM116:00/2019

Alan tutkijat ja käytännön toimijat ovat jo pitkään nähneet tarpeelliseksi valtion tutkimusrahoituksen laajentamisen yliopistotasoiseen sosiaalityön tutkimukseen. Tämä hallituksen esitys ja sosiaali- ja terveysministeriön asetus vastaavat tähän tarpeeseen.

Esitysluonnoksessa nykyiseen sosiaalihuoltolakiin lisättäisiin uusi 60 c § ja sitä täydentävä asetus. Laki laajentaisi nykyisin vain terveydenhuoltoa koskevan yliopistotasaisen tutkimuksen rahoittamisen valtion varoista koskemaan myös sosiaalihuoltoa. Lakiesitys tarjoaa uudenlaiset edellytykset sosiaalityön yliopistotasaisen tutkimuksen ja tutkimusperustaisten työkäytäntöjen vahvistamiselle.

Huoltaja-säätiö näkee, että sote-uudistukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että sosiaalihuollolle ja terveydenhuollolle luodaan lainsäädännöllä yhdenvertaiset rakenteet ja rahoitusjärjestelmät myös koulutuksessa ja tutkimuksessa. Esitys on askel kohti tätä.

Lausunnoille lähetetty lainsäädännön kokonaisuus on valmisteltu syksyn 2019 mittaan työryhmässä, jossa olivat edustettuina sosiaalityön opetusta antavat yliopistot, STM, käytännön toimijat ja sosiaalialan osaamiskeskukset. Valmistelutyön pohjana on käytetty nykyistä terveyden tutkimuksen valtion rahoitusta koskevaa sääntelyä ja rahoituksen myöntämiseen liittyviä käytäntöjä, joita on sovellettu sosiaalihuollon rakenteisiin, käytännön toimintaan sekä myös sosiaalityön tutkimukseen. Koska sosiaalihuolto eroaa terveydenhuollosta, on tehty myös erilaisia ratkaisuja: esimerkiksi lakiesitykseen sisällytetty ratkaisu siitä, että rahoitus myönnettäisiin valtakunnallisesti sosiaali- ja terveysministeriöstä on sosiaalihuollon rakenteet ja käytettävissä olevan rahoituksen määrä huomioon ottaen järkevä esitys.

Asetukseen kirjatut tutkimuksen painoalat ovat hyvällä tavalla laaja-alaisia. Ne vastaavat ajankohtaisiin sosiaalityön haasteisiin ja mahdollistavat monitoimijaisien tutkimushankkeiden toteutuksen sekä sosiaalityön eri asiakasryhmiin liittyvän tutkimuksen.

Kaikkinsa uusi rahoitusmuoto antaa mahdollisuuden edistää tutkimusperustaista sosiaalityön toimintakulttuuria. Se voi osaltaan lisätä sosiaalityöntekijän työtehtävien houkuttelevuutta ja työhön sitoutumista. Pitkällä aikavälillä tämä voi myös vähentää sosiaalityöntekijäpuutetta ja työntekijöiden vaihtuvuutta.

Helsingissä 19.12.2019

Lea Suoninen-Erhiö
toiminnanjohtaja
Huoltaja-säätiö sr